

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

กองบริหารงานบุคคล งานวินัยและนิติการ โทร. ๖๐๖๖

ที่

วันที่

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง

กฎหมายว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

เรียน ผอ.กบ.

ตามที่มหาวิทยาลัยฯ มอบข้าพเจ้า (นายอานันต์ โรจนตันติกุล) เข้าร่วมรับฟังเวทีเสวนาในงาน “ประตูลู่ความสมานฉันท์ ร่วมใจกันไกล่เกลี่ย” ซึ่งจัดโดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เมื่อวันพุธที่ ๒๔ ก.ค. ศกนี้ ณ โรงแรมรามาคาร์เดินส์ นั้น

จากการเข้าร่วมรับฟังการเสวนาในงานดังกล่าว ได้รับทราบข้อมูลความรู้ ดังนี้

๑. การจัดงานเสวนาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้ให้แก่หน่วยงานของรัฐ และภาคสังคมประชาชน ได้รับทราบว่ามีการประกาศบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทแล้ว โดยจะมีผลบังคับในวันที่ ๑๙ พ.ย. ๒๕๖๒ นี้

๒.สาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ มีเนื้อหา ดังนี้

(๒.๑) เจตนารมณ์ในการออกกฎหมายฉบับนี้ คือ ปัจจุบัน มีคดีข้อพิพาททั้งทางแพ่ง อาญา ขึ้นสู่ศาลเป็นจำนวนมาก กระทั่งขบวนการยุติธรรมจึงเห็นว่า เพื่อให้ปริมาณคดีขึ้นสู่ศาลน้อยลง ลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างกัน จึงเห็นควรให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในทางแพ่งและทางอาญา ด้วยความยินยอมระหว่างคู่กรณี สำหรับข้อพิพาทในบางเรื่อง เพื่อให้เกิดความสมานฉันท์ ลดงบประมาณแผ่นดินในกระบวนการยุติธรรม

(๒.๒) การจะให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทนี้ กระทั่งขบวนการยุติธรรม โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ จะจัดให้มีผู้ไกล่เกลี่ยขึ้น ซึ่งต้องเป็นผู้ผ่านการอบรมในหลักสูตรที่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติรับรอง เป็นผู้มีความซื่อสัตย์และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียตามที่กฎหมายฉบับนี้กำหนด เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท รวมถึงการจัดทำข้อตกลงระงับข้อพิพาท

(๒.๓) การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททั้งทางแพ่งและอาญา ให้ยึดหลักความยินยอม สมัคใจของคู่พิพาทเป็นสำคัญ

(๒.๔) หลักเกณฑ์การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในทางแพ่ง

(ก) ต้องเป็นเรื่องที่มีข้อพิพาทเกี่ยวข้องกับสิทธิสภาพบุคคล สิทธิในครอบครัว ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ หรือข้อพิพาทที่มีทุนทรัพย์เกิน ๕ ล้านบาท

(ข) เมื่อมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในทางแพ่งแล้ว และต่อมา คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงระงับข้อพิพาท คู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องสามารถยื่นคำร้องขอต่อศาล เพื่อให้ศาลบังคับตามข้อตกลงระงับข้อพิพาทได้โดยภายใน ๓ ปีนับแต่วันที่อาจบังคับตามข้อตกลงระงับข้อพิพาท โดยไม่ต้องยื่นคำฟ้องและสืบพยานหลักฐานในชั้นศาลกันอีก

(๒.๕) ข้อพิพาททางอาญาที่สามารถไกล่เกลี่ยกันได้ คือ

(ก) ข้อพิพาทที่เป็นความผิดต่อส่วนตัว หรือความผิดที่ยอมความได้

(ข) ข้อพิพาทที่เป็นความผิดลหุโทษตามประมวลกฎหมายอาญาในมาตราดังนี้

- มาตรา ๓๙๐ (กระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ)

- มาตรา ๓๙๑ (ใช้กำลังทำร้ายผู้อื่นไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กองบริหารงานบุคคล โทร. ๖๐๖๖

ที่ อว ๐๖๕๒.๑๘/ ๒๖๙ วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง กฎหมายว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่งและอาญา

เรียน หัวหน้าหน่วยงานในสังกัด

ด้วยกระทรวงยุติธรรม กระทรวงกลาโหม และกระทรวงมหาดไทย เล็งเห็นว่าปัจจุบัน มีข้อพิพาททางแพ่งและทางอาญา เป็นคดีฟ้องร้องทางศาลเป็นจำนวนมาก เห็นควรให้มีกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่งซึ่งมีทุนทรัพย์พิพาทไม่มากนัก และข้อพิพาททางอาญาในความผิดบางลักษณะ เพื่อใช้ในการยุติหรือระงับข้อพิพาท ด้วยความสมัครใจยินยอมของคู่กรณี ทั้งนี้ เพื่อให้คดีเข้าสู่การพิจารณาของศาลลดลง อีกทั้งเป็นการลดปัญหาความขัดแย้ง ลดภาระค่าใช้จ่ายของคู่กรณีในการดำเนินคดี จึงได้ร่วมกันตรากฎหมายว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทขึ้น ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ นี้ จะมีผลใช้บังคับในวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ศกนี้

สาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ มีดังนี้

๑. กำหนดให้มีผู้ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท โดยต้องผ่านการอบรมหลักสูตร การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ตามที่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติรับรอง

๒. ข้อพิพาทที่ให้มีการไกล่เกลี่ยกันได้ มีดังนี้

(๒.๑) ข้อพิพาททางแพ่งที่สามารถไกล่เกลี่ยกันได้ คือ

(ก) ข้อพิพาทที่ไม่ได้โต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิแห่งสภาพบุคคล

(ข) ข้อพิพาทที่ไม่ได้โต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิในครอบครัว

(ค) ข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดินที่ไม่ได้โต้แย้งเกี่ยวกับกรรมสิทธิ

(ง) ข้อพิพาทระหว่างทายาทเกี่ยวกับทรัพย์มรดก

(จ) ข้อพิพาทอื่น ตามที่กำหนดเพิ่มเติมในพระราชกฤษฎีกา

(ฉ) ข้อพิพาทอื่นที่มีทุนทรัพย์ไม่เกิน ๕ ล้านบาทหรือไม่เกินจำนวนตามที่พระราช

กฤษฎีกากำหนด

(๒.๒) ข้อพิพาททางอาญา ที่ไกล่เกลี่ยกันได้ คือ

(ก) ความผิดอันยอมความกันได้ หรือความผิดต่อส่วนตัว

(ข) ความผิดลหุโทษตามมาตรา ๓๙๐ มาตรา ๓๙๑ มาตรา ๓๙๒ มาตรา ๓๙๓

มาตรา ๓๙๔ มาตรา ๓๙๕ และมาตรา ๓๙๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และความผิดลหุโทษอื่นที่ไม่กระทบต่อส่วนรวมตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

๓. ผลของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และการบังคับตามข้อตกลงระงับข้อพิพาท

(๓.๑) การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่ง เมื่อคู่กรณีมีข้อตกลงเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้ไกล่เกลี่ยบันทึกข้อตกลงการไกล่เกลี่ยเป็นลายลักษณ์อักษร ให้คู่กรณีและผู้ไกล่เกลี่ยลงลายมือชื่อไว้ และกรณีคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงการไกล่เกลี่ย คู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้อง อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อให้บังคับตามข้อตกลงได้ โดยไม่ต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาทางคดี ยื่นคำฟ้อง สืบพยานต่อศาลอีก เป็นการลดขั้นตอน เวลา และภาระค่าใช้จ่าย

(๓.๒) การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา เมื่อคู่กรณีทำข้อตกลงระงับข้อพิพาททางอาญาแล้ว ถือว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ

๔. การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นการสอบสวน

(๔.๑) เป็นการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นการสอบสวนของพนักงานสอบสวน เพื่อระงับคดีอาญา แต่ทั้งนี้ไม่รวมคดีอาญาที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐเป็นผู้เสียหาย

(๔.๒) คดีที่สามารถไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นการสอบสวน คือ

(ก) คดีความผิดอันยอมความได้

(ข) ความผิดลหุโทษตามมาตรา ๓๙๐ มาตรา ๓๙๑ มาตรา ๓๙๒ มาตรา ๓๙๓ มาตรา ๓๙๔ มาตรา ๓๙๕ และมาตรา ๓๙๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และความผิดลหุโทษอื่นที่ไม่กระทบต่อส่วนรวมตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(ค) ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน ๓ ปีในความผิดดังนี้

- ความผิดฐานเข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้และมีผู้ถึงแก่ความตายจากการชุมนุมต่อสู้ (มาตรา ๒๙๔ วรรคหนึ่ง)

- ความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่น (มาตรา ๒๙๕)

- ความผิดฐานทำร้ายร่างกายโดยมีเหตุฉกรรจ์ (มาตรา ๒๙๕)

- ความผิดฐานเข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้และมีผู้ได้รับอันตรายสาหัสจากการชุมนุมต่อสู้ (มาตรา ๓๙๙ วรรคหนึ่ง)

- ความผิดฐานประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส (ม. ๓๐๐)

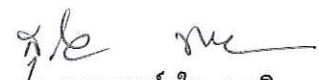
- ความผิดฐานลักทรัพย์ (ม. ๓๓๔)

(๔.๓) ข้อตกลงในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นการสอบสวน ต้องไม่เป็นการขัดต่อกฎหมาย เป็นการพันวิสัย หรือเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๔.๔) ผลการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นการสอบสวน เมื่อพนักงานสอบสวนจัดทำบันทึกข้อตกลงแล้ว ให้ส่งบันทึกข้อตกลงไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาสั่งยุติคดี ซึ่งจะส่งผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไป แต่การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาไม่ตัดอำนาจพนักงานสอบสวนที่จะทำการสอบสวนต่อไป

ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ที่ www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=๘๓๔๐๙๐&ext=pdf

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรได้รับทราบโดยทั่วกัน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุใจ พรเจิมกุล)
รองอธิการบดีฝ่ายการคลังและทรัพย์สิน
รักษาราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร